

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1124/2023
24.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћена производња и стављење у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгомира Мрдаља, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду 16К. бр. 786/14 од 27.12.2021. године и К. бр. 786/14 – Кв. бр. 957/22 од 20.09.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.10.2023. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Драгомира Мрдаља, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду 16К. бр. 786/14 од 27.12.2021. године и К. бр. 786/14 – Кв. бр. 957/22 од 20.09.2023. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду 16К. бр. 786/14 од 27.12.2021. године обавезан је окривљени АА да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 724.382,40 динара и судски паушала у износу од 5.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности решења, под претњом принудног извршења.

Решењем Вишег суда у Београду К. бр. 786/14 – Кв. бр. 957/22 од 20.09.2023. године одбијена је жалба окривљеног АА, изјављена против решења Вишег суда у Београду 16К. бр. 786/14 од 27.12.2021. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења о трошковима кривичног поступка, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Драгомир Мрдаљ, због повреде закона из члана 441. став 4. и 266. ЗКП, са предлогом Врховни суд укине побијана решења и предмет врати на поновно одлучивање или иста преиначи на начин да окривљеног ослободи плаћања трошкова кривичног поступка.

Врховни суд је, на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу и у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости нумерише повреде закона из члана 441. став 4. и члана 266. ЗКП, које образлаже наводима да је одлуком Вишег суда у Београду повређен закон на штету окривљеног, јер је обавезан окривљени да накнади трошкове кривичног поступка у износу који би угрозио егзистенцију целе његове породице, а посебно малолетног детета. У вези са изнетим, бранилац наводи да породица живи у изузетно оскудним условима без или само са врло малим примањима од повремених послова, те износ који суд потражује представља апсолутно недостижан износ за окривљеног, а да при томе не доведе себе и своју породицу у егзистенцијални проблем.

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП је прописано да ће суд кад окривљеног огласи кривим, изрећи у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је ставом 4. истог члана прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 1. тачка 1) до б) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног и лица која је он дужан да издржава, а ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима председник већа, односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Одредбом члана 265. став 1. ЗКП, прописано је да када се обустави кривични поступак или се оптужба одбије, или се окривљени ослободи од оптужбе изрећи ће се у решењу, односно пресуди да трошкови кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до б) тог законика, нужни издаци окривљеног и нужни издаци и награда браниоца и пуномоћника (члан 103. став 3), као и награда вештака стручног саветника, падају на терет буџетских средстава суда.

Одредбом члана 266. ЗКП, одређено је да награда и нужни издаци браниоца и пуномоћника оштећеног као тужиоца или приватног тужиоца дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама тог законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда, те да ће се, ако је окривљеном постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питање издржавање окривљеног или издржавање лица које је он обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатити из буџетских средстава суда.

Полазећи од цитираних законских одредби, а имајући у виду да је окривљени АА правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К бр. 786/14 од 22.12.2016. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 396/17 од 27.04.2017. године, правноснажно оглашен кривим због извршења кривичног дела

неовлашћена производња и стављење у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а поред осталог и обавезан да суду плати трошкове кривичног поступка, при чему је одређено да ће о висини трошкова бити одлучено посебним решењем, то је по налажењу овог суда правилно окривљени побијаним решењима обавезан да накнади трошкове кривичног поступка (на име награде и нужних издатака бранилаца по службеној дужности, награде судском вештаку за давање писаног налаза и мишљења, приступа судског вештака на главни претрес и издатака за довођење из притвора,) као и судског пашала.

Ослобађање окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка, у наведеном износу, уколико су испуњени законски услови из члана 264. став. 4 ЗКП и члана 266. ЗКП је, у закону предвиђено само као могућност, те суд није у обавези да окривљеног, у сваком случају ослободи од дужности накнаде трошкова кривичног поступка. Да ли, у конкретном случају, има места ослобађању окривљеног АА, од дужности плаћања трошкова кривичног поступка је питање чињеничних утврђења суда, а која не могу бити предмет разматрања Врховног суда у поступку по поднетом захтеву за заштиту законитости.

Стога су, оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да су побијана правноснажна решења донета уз учињену повреду закона из члана 441. став 4. у вези члана 266. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић